

SCI-CONF.COM.UA

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

**PROCEEDINGS OF XI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JULY 20-22, 2023**

**BOSTON
2023**

PROGRESSIVE RESEARCH IN THE MODERN WORLD

Proceedings of XI International Scientific and Practical Conference

Boston, USA

20-22 July 2023

Boston, USA

2023

UDC 001.1

The 11th International scientific and practical conference “Progressive research in the modern world” (July 20-22, 2023) BoScience Publisher, Boston, USA. 2023. 225 p.

ISBN 978-1-73981-125-9

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Progressive research in the modern world. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-progressive-research-in-the-modern-world-20-22-07-2023-boston-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: boston@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 BoScience Publisher ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

BIOLOGICAL SCIENCES

1. **Ketsa O. V., Husliakova A. P.** 8
GENERATION OF REACTIVE OXYGEN SPECIES IN THE MITOCHONDRIAL FRACTION OF RAT LIVER UNDER THE INFLUENCE OF DIETHYL PHTHALATE
2. **Panahova E. N., Hashimova Ulduz Faizi, Abbasova L. P.** 14
NEUROPHYSIOLOGICAL STUDY OF RATS SPATIAL MEMORY AND THE SAFFRON EFFECT IN THE ALZHEIMER DISEASE EXPERIMENTAL MODEL

MEDICAL SCIENCES

3. **Kushta O. Yu., Andriushchenko V. P., Kushta Yu. F.** 19
MANAGEMENT STRATEGIES FOR TREATMENT OF CHRONIC WOUNDS
4. **Перебетюк А. М.** 30
МЕЖІ ПРОЦЕНТИЛЬНОГО РОЗМАХУ РОЗМІРІВ ТИМЧАСОВОЇ ПОРОЖНИНИ РОЗРАХОВАНІ ЗА МЕТОДОМ THE POLYGON-PROCEDURE METHOD: ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ З ЗАСТОСУВАННЯМ ПІСТОЛЕТІВ ФОРТ 9Р ТА ФОРТ 17Р

TECHNICAL SCIENCES

5. **Chuprynka V. I., Chuprynka N. V., Naumenko B. V., Vasylenko O. L., Syrotynskyi O. A.** 35
CONSTRUCTION OF LATTICE PACKINGS OF TWO FLAT GEOMETRIC OBJECTS WITH DIFFERENT CONFIGURATION OF THE EXTERNAL CONTOUR
6. **Nazarenko V. M., Savchuk V. D.** 45
TECHNOLOGICAL FLOWCHART OF THE TANKER LOADING PROCESS WITH OIL CARGO
7. **Vataman V. V.** 54
DETERMINATION OF A UNIVERSAL CONTROL METHOD FOR A PRESSURIZED WATER REACTOR
8. **Vytiahanets V., Pitak I., Bairachnyi V.** 57
BIDISPERSE BULK MATERIALS IN CHEMICAL ENGINEERING
9. **Девтеров І. В., Зінуч П. Л.** 64
СПЕЦІФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ ТЕПЛОГАЗОПОСТАЧАННЯ, ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ, І ВЕНТИЛЯЦІЇ В УКРАЇНІ
10. **Чайковський С. Ю.** 71
ЩОДО МІЖЛАБОРАТОРНИХ ПОРІВНЯНЬ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИПРОБУВАНЬ

POLITICAL SCIENCES

22. *Рапаєва М. В.* 137
ОСОБЛИВОСТІ ДУХОВНОЇ БЕЗПЕКИ У СУЧАСНОМУ
ДЕМОКРАТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ І ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ У
ПРЯМУВАННІ ДО НЬОГО: ПОГЛЯДИ ФРЕНСІСА ФУКУЯМИ

PHILOLOGICAL SCIENCES

23. *Makhmudova Shalala Amirhan gizi* 142
AZERBAIJANI WRITERS INVOLVED IN THE DEVELOPMENT
OF CHILDREN'S STORIES
24. *Кучер Л., Іваницька Н. Л.* 149
ЧАСТИНОМОВНИЙ СТАТУС ЗАЙМЕННИКОВИХ СЛІВ У
СУЧАСНІЙ ГРАМАТИЧНІЙ ТЕОРІЇ

PHILOSOPHICAL SCIENCES

25. *Воропаєва Т. С., Авер'янова Н. М.* 157
ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА В
КИЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
26. *Швед З. В.* 168
РИТМИ ЧАСУ В ЄВРЕЙСЬКІЙ ТРАДИЦІЇ

ECONOMIC SCIENCES

27. *Alsufieva O. O.* 172
TOWARD INTEGRATIVE FORMS OF HARMONIZATION THE
ECONOMIC INTERESTS OF INNOVATIVE ACTIVITY SUBJECTS
28. *Завгородня О. О., Ткаленко Д. Д.* 177
ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ ГІПЕРКОНКУРЕТНИХ
ЗАГРОЗ І ВИКЛИКІВ
29. *Перебейнос В. Б., Пакулин С. Л., Близнюкова Т. В.,* 186
Феклистова И. С., Пакулина А. С.
ЗАРУБЕЖНИЙ ОПЫТ УПРАВЛЕНИЯ УСТОЙЧИВЫМ
РАЗВИТИЕМ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ
30. *Савош Г. П., Кукало Л.* 197
ЕКОНОМІЧНА ПОВЕДІНКА В ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ
31. *Шубіна С. В., Піскунов Р. О., Сидоров М. С.* 202
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФІНАНСОВОГО
КОНТРОЛІНГУ ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ПІДПРИЄМСТВА

LEGAL SCIENCES

32. *Григорчук М. В.* 209
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ СУДОВОГО
ПРЕЦЕДЕНТУ В ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ

**ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ ГІПЕРКОНКУРЕТНИХ ЗАГРОЗ І ВИКЛИКІВ**

Завгородня Олена Олександрівна,
д-р екон.наук, професор,
Ткаленко Данило Дмитрович,
аспірант,
Український державний університет
науки і технологій,
м. Дніпро

Анотація: Розглянуто особливості трансформації конкурентних відносин та конкурентного середовища в умовах економічної глобалізації; відзначено, що пріоритетом національної конкурентної політики доби глобалізації є орієнтація на перспективну стратегічну конкурентоспроможність, обумовлену поглядом з плановано-очікуваного майбутнього у сьогодення й засновану на синергії абсолютних та відносних конкурентних переваг за домінації імпакт факторів інноваційного походження; досліджено перспективи інноваційно інформаційного розвитку національної економіки України в умовах поширення та інтенсифікації гіперконкурентних викликів.

Ключові слова: інноваційно-інформаційного розвиток, глобальна конкуренція, гіперконкуренція, конкурентоспроможність, конкурентні переваги, інновації.

Еволюція глобальної конкуренції в сучасних умовах викликає трансформацію конкурентного середовища, механізмів дії та розвитку конкурентних відносин і конкурентних переваг, набуваючи за масштабами, рушійними силами, потужністю ефектів та тривалістю наслідків ознак гіперконкуренції [1]. Наукове осмислення чисельних та різноманітних новацій в предметному полі та практиці конкуренції призводить до осучаснення теорії міжнародної конкуренції, зокрема розвитку методологічних підходів до аналізу

конкурентоспроможності відкритих економічних систем різного рівня агрегації (компаній, регіонів, національних економік, інтеграційних об'єднань).

Таблиця 1

Визначальні ознаки та атрибути гіперконкуренції

Ознака	Зміст
Об'єкти	• свідомість та підсвідомість людини, громадська (суспільна) думка; • ринки збуту, зокрема майбутні; • ресурси (природні, матеріально-технічні, фінансові, людські, інтелектуальні, знанняві, інформаційні); • сфери політичного та економічного впливу;
Учасники	• мікро- (фінансові та нефінансові корпорації); мезо- (ТНК, МНК, регіони, інтеграційні об'єднання), макро- (національні економіки);
Просторова (геоекономічна) конфігурація конкурентних відносин	• мережеві глобальні (транснаціональні) структури, що охоплюють усі стадії та форми руху валового продукту світу, відповідних ресурсних та товарно-грошових потоків;
Домінуючі фактори переваги конкурентоспроможності та	• талановитий та креативний людський капітал; • неперервне навчання та перепідготовка робочої сили; • економічна творчість та всюдисутні інновації; • інтелектуальне, науково-технічне та інноваційне лідерство; • кастомізація продукції; • мережеві ефекти кластеризації, платформи, масштабу та різноманіття; • мультифакторна продуктивність факторів виробництва, ресурсоемність технологічного базису; • заміщення абсолютно обмежених природних ресурсів на відновлювальні та штучностворені; • синергетичний ефект колаборації, міжнародного розміщення виробництва та глобальних збутових мереж, гнучкі форми інтеграції; • ефективність бізнес-моделей, корпоративного управління та логістики; • відповідність між рівнями продуктивності праці, заробітної плати та оподаткування; • імідж та бренд; • цінності, культура та традиції;
Джерела доходів (вигод)	• технологічна та інтелектуальна рента; • монопольні (абсолютні) та диференційні (відносні) конкурентні переваги інноваційного походження;
Організаційні форми управління конкурентоспроможністю	• глобальний менеджмент якості та маркетинг на рівні транс- та мультинаціональних корпорацій; • інноваційні політика, комплаєнс інноваційних проєктів та ризиків; • фронтальна національна політика конкурентоспроможності; • національне та міжнародне регулювання процесів міграції ресурсів, науково-технічного обміну та дифузії інновацій.

Концепція міжнародної конкурентоспроможності країн історично заснована на теорії використання в міжнародному поділі праці порівняльних переваг національних економік [2]. Серед них, насамперед, багаті родовища та природні ресурси, сприятливі географічні, кліматичні та інфраструктурні

фактори, дешева робоча сила тощо. Так, володіючи певними порівняльними перевагами, країна має можливість експорту своєї продукції в ті країни, де таких переваг або немає взагалі, або вони (переваги та фактори пропозиції) за різних причин проявляють себе порівняно слабкіше і, водночас, зацікавлена в імпорті продукції з тих країн, що володіють певними перевагами в порівнянні з національною економікою країни-імпортера (наприклад, торгівля сировинними ресурсами).

Порівняльні переваги міжнародної конкурентоспроможності найчастіше носять об'єктивний характер, існують з початку формування економіки країни і тому можуть вважатися відносно статичними (наприклад, запаси корисних копалин). Однак, із розвитком індустріального суспільства в країнах з розвинутою ринковою економікою поступово формуються динамічні (новітні, розвинуті, штучно відтворювальні) конкурентні переваги, що засновані на науково-технічних досягненнях, проривних і підливних інноваціях [3]. Найбільш ефективними з них стають конкурентні переваги, пов'язані з розвитком інформаційного та інноваційного середовища. Сполучний розвиток абсолютних та порівняльних конкурентних переваг, або інакше, статичних та динамічних, зокрема інноваційно-монопольних, переваг країни суттєво підсилює її конкурентоспроможність у глобальному економічному просторі.

Національна конкурентоспроможність країни пов'язується із здатністю спиратися на наявні переваги країни на світовому ринку при створенні умов ефективного використання ресурсів та досягнення стійких темпів економічного зростання з метою забезпечення та підвищення якості життя й добробуту населення. Наразі саме довгострокове економічне зростання та випереджальна динаміка показників-індикатори якості життя свідчать і про рівень економічного розвитку, і про зрілість інноваційно-інформаційного суспільства.

Глобалізація, з одного боку, перетворює традиційні локальні ресурси в трансграничні і загальнодоступні, а з іншого – глобальні виклики потребують посилення уваги на створенні та захисті унікальних (як таких, що неможливо відтворити або скопіювати в інших місцях) локальних конкурентних переваг;

по-друге, в умовах глобальної конкуренції суб'єкти конкуренції стають усе більш глобальними, а конкурентні переваги – все більш локальними, оскільки глобалізація, з одного боку, призводить до уніфікації та стандартизації бізнес-процесів та принципів ведення господарської діяльності на всіх рівнях [4, р. 54], а іншого – підвищується роль тих локальних ексклюзивів, що надають їм унікальності, самобутності та забезпечують конкурентні переваги, що неможливо відтворити в інших містах (соціальний капітал, імідж, регіональний бренд, різнорівневі інноваційно-інформаційні системи) [5, с. 15-24].

Вагомим складником позитивних змін інноваційно-інформаційного розвитку стає максимізація вигоди від участі резидентів національної економіки у міжнародній торгівлі (глобальних ланцюгах створення вартості та доданої вартості) та міжнародному русі капіталу. З огляду на порівняльні переваги певної країни визначаються ринкові ніші, незайняті з певних причин ні товаровиробниками–резидентами, ні іншими експортерами. Такі ніші, зазвичай, за сприяння з боку місцевої влади, займаються або «без бою», або під конкурентним тиском інших постачальників із країн напівпериферії чи периферії глобальної економіки, залежно, багато в чому, від довжини та вартості логістично-транспортних схем [6].

В епоху високих технологій важливим стає врахування нових факторів інноваційно-інформаційного розвитку суспільства, а саме: інновацій, знання, володіння сучасною інформацією тощо. Оскільки з появою нових продуктів стійкі раніше галузі стрімко реструктуруються, то перспективність фірм і компаній починає визначатися першістю не на сьогоднішніх, а на майбутніх ринках, тобто перспективною конкурентоспроможністю (інтелектуальне лідерство), що включає потенційні можливості розвитку і використання продукту (базові функціональні властивості продукту), знання і уміння людей (ключові компетенції).

В умовах прискорених глобальних метаморфоз імперативом розширеного інноваційно-інформаційного розвитку національної економіки стає готовність

генерувати та сприймати нове, спроможність до адаптації та інноваційного удосконалення технологічної та відтворювальної макроструктур [7]. Йдеться про те, що у глобалізованому середовищі суперництво економічних акторів за найкращу реалізацію своїх економічних інтересів набуває комплексного характеру, охоплює не тільки усі наявні різнорівневі підсистеми світової економіки, а й боротьбу за їх майбутні контури та чільне місце у цьому майбутньому [6, с. 72-73].

Розвиток конкурентних відносин науковці пов'язують з інноваційним аспектом, коли змінюється і об'єкт конкуренції – увага переноситься від продукту, ефективності або окремих інновацій до системи інновацій (нелінійної інновації та інноваційної системи) [8]; і механізм конкуренції – відбувається перехід від стимулювання інновацій (впровадження нових технологій, техніки, товарів тощо) до опору на інноваційні фактори, яким надається центральне (системотворне) місце.

З початку третього тисячоліття Україна разом з усім світом увійшла в епоху четвертої промислової революції (4ПР): завершується етап широкого впровадження технологій «епохи ІКТ» та настає етап освоєння нових передових або проривних (frontier) технологій, що використовують переваги цифровізації та взаємодії, таких як штучний інтелект, інтернет-речі, великі дані, блокчейни, робототехніка, п'яте покоління мобільного зв'язку (5G), 3D-друк, дрони, гена інженерія, нанотехнології, тощо [9-11]. Це супроводжується стрімким зрощенням інноваційних технологій, продуктів, галузей, інфраструктури, зміною економічної структури і може мати суттєві як позитивні (значне прискорення соціально-економічного розвитку), так і негативні (в частині збільшення нерівності (розривів) як між країнами, так і всередині країн за рівнем добробуту та іншими складовими людського розвитку) наслідки.

Нажаль, за роки незалежності Україні не вдалося знайти адекватні відповіді на загрози та ризики, пов'язані із появою такого трансграничного феномену захоплення і перерозподілу економічної влади як глобальна

конкуренція. Відбувається підгонка структури виробництва та зовнішньої торгівлі України до інтересів партнерів-домінантів. Слідування нав'язаним ззовні векторам руху обертається гальмуванням розвитку й звуженням його альтернатив, гомогенізацією та примітивізацією власного виробництва. Неспроможність останнього задовольняти в повному обсязі внутрішній попит на високо- та середньотехнологічні товари і послуги у короткому періоді компенсується зростанням обсягів імпорту, в довгостроковому, – загрожує майже повним захопленням певних ринкових сегментів. За умов відсутності адекватної протекціоністської контрреакції та інноваційної пасивності вітчизняні виробники, витіснені з внутрішнього ринку, матимуть вибір: або переорієнтуватися на ринки країн, що знаходяться на нижчих рівнях технологічного розвитку, або взагалі припинити діяльність. Проте, у будь-якому випадку діяльнісно-видова та технологічна структура національної економіки погіршуватимуться і втрачатимуть конкурентні переваги, згортатимуться відповідні фундаментальні дослідження та НДДКР, потенціал саморозвитку слабшатиме. Тож не дивно, що спостерігається послаблення статусних позицій України у світовій технологічній піраміді, відбувається істотне звуження джерел дифузії інновацій та технологічних знань, втрата найбільш динамічних прибуткових високо- та середньо-технологічних ринкових ніш, зменшення частки привласненої глобальної інтелектуальної та технологічної ренти [6].

Позиції України у міжнародних рейтингах засвідчують, з одного боку, наявність високого рівня освітньо-наукового потенціалу, який є підґрунтям для продукування новацій, інновацій, наукових розробок, нової техніки чи технології, але з іншого наочно демонструють цілий спектр проблем: слабкий механізм впровадження інновацій, низький рівень кооперації між суб'єктами впровадження інновацій, недостатній рівень державної підтримки інноваційних проектів, мінімальне використання можливостей передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, корупція та політична нестабільність.

Незважаючи на наявність певних негаразд Україна має доволі сильні

позиції за такими показниками Глобального індексу інновацій як розвиток людського капіталу та досліджень, знання та результати наукового пошуку, а також креативність. Такі засади є не випадковими, оскільки важливою складовою вітчизняної інноваційної конкурентоспроможності виступає людський капітал, знання та результати наукового пошуку. Їх ефективна реалізація визначається як головна конкурентна перевага національної економіки України.

Із аналізу міжнародних рейтингів можна зазначити, що для повного використання інноваційного потенціалу Україна має збільшити витрати на НДР мінімум до 1,7% від ВВП, покращити якість вищої освіти, сприяти об'єднанню науки та бізнесу, створити інноваційні хаби, розробити й послідовно впроваджувати стратегії науково-технічного та інноваційно-інформаційного розвитку, диджиталізації та структурних трансформацій.

Забезпечення інноваційно-інформаційного розвитку української економіки вимагає проведення виважених змін у підходах щодо залучення альтернативних джерел фінансування науки, запровадження ефективних механізмів пільгового кредитування, дієвих податкових механізмів стимулювання інноваційної діяльності. Зважаючи на дуже обмежену фінансову та інституційну спроможність держави, доцільно наявні ресурси і науковий потенціал зосередити на підтримці досліджень, які є основою стратегічного інноваційно-інформаційного розвитку країни. В умовах дефіциту бюджету тільки об'єднання ресурсів та зусиль держави, наукової спільноти та бізнесових структур дозволить провести інноваційно-інформаційну авангардизацію та модернізацію національної економіки.

Необхідно також звернути увагу і на те, що окрім суто економічного аспекту існує ще і соціо-гуманітарний фактор. За підвищення інтелектуального потенціалу нації необхідно боротися, тому що деінтелектуалізація призведе до деградації, зокрема, а, можливо, і насамперед, економічної. Темпи вимивання кадрів вищої кваліфікації з науково-інноваційної сфери створюють підґрунтя для значного технологічного відставання країни. Збереженню та зміцненню

людського потенціалу в країні сприятиме створення дієвого механізму підтримки молодих спеціалістів і учених; підвищення розміру заробітної плати та стимулювання; відтворення ефективної системи взаємодії науки, освіти та виробництва з орієнтацією на ефективний реальний кінцевий результат.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Steger Manfred B., James Paul. Globalization Matters: Engaging the Global in Unsettled Times. Cambridge University Press, 2019. 308 p.
2. Сучасна міжнародна економіка: підруч.; за ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с.
3. Цифровий вимір інноваційно-інформаційної економіки: монографія / Тарасевич В.М., Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Лебедева В.К. та ін.; за ред. В.М. Тарасевича. Дніпро, ПМП «Економіка», 2021. 448 с.
4. Aveni. R. Hypercompetition: Managing the Dynamics of Strategic Maneuvering. N.-Y.: The Free Press, 1994. P.52-68.
5. Міжнародні стратегії економічного розвитку / За ред. А.О. Задой. К.: Знання, 2007. 332 с.
6. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Алсуф'єва О.О. Пріоритети управління конкурентоспроможністю національних економік або чи є альтернативи інноваційному шляху розвитку в глобальній гонитві за лідерством? *Проблеми економіки та політичної економії*. 2018. №2. С. 70-93.
7. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О. Екогенетичні засади визначення сутності економіки як інноваційної. *Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. Збірник наукових праць*. 2010. № 1(3). Том 1. Дніпропетровськ: ДУЕП, 2010. С.29-37.
8. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Розвиток конкурентних стратегій за умов глобалізації економіки. *Науковий вісник НЛТУ України*. Серія економічна. 2017. Вип. 27(7). С. 21–26.
9. Klaus Schwab. The Fourth Industrial Revolution. World Economic Forum, 2016. 172 p. URL: <https://www.docdroid.net/DNG1NMW/klaus-schwab-the-fourth->

industrial-revolution-2016-pdf

10. Краус Н. М. Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку: монографія. Київ: Аграр Медіа Груп, 2019. 492 с.

11. Індустрія 5.0: Що це таке і що вона принесе? URL: <https://www.hwlibre.com/uk/industria-5-0/> (дата звернення: 01.07.2023)